

henblik på overvågning udsteder arbejdstilladelser til tjekkiske statsborgere i denne periode, gøre det automatisk.«

Art. 7: »De medlemsstater, hvor artikel 1-6 i forordning (EØF) nr. 1612/68 i medfør af punkt 3, 4 eller 5 finder anvendelse på tjekkiske statsborgere, kan anvende nedennævnte procedurer indtil udløbet af perioden på syv år efter tiltrædelsesdatoen. Hvis en medlemsstat som nævnt i første afsnit udsættes for eller forventer forstyrrelser på arbejdsmarkedet, som vil kunne udgøre en alvorlig risiko for levestandarden eller beskæftigelsen i en bestemt region eller i et bestemt erhverv, underretter den pågældende medlemsstat Kommissionen og de øvrige medlemsstater herom og forelægger dem alle relevante oplysninger. Medlemsstaten kan på baggrund af sådanne oplysninger anmode Kommissionen om at beslutte, at anvendelsen af artikel 1-6 i forordning (EØF) nr. 1612/68 helt eller delvis suspenderes med henblik på at genoprette en normal tilstand i den pågældende region eller i det pågældende erhverv. Kommissionen træffer afgørelse om suspensionen og dennes varighed og omfang senest to uger efter modtagelsen af en sådan anmodning og underretter Rådet om afgørelsen. Enhver medlemsstat kan senest to uger efter Kommissionens afgørelse anmode Rådet om at annullere eller ændre afgørelsen. Rådet træffer afgørelse om en sådan anmodning med kvalificeret flertal i løbet af højst to uger.

En medlemsstat som nævnt i første afsnit kan i hastende og ekstraordinære tilfælde suspendere anvendelsen af artikel 1-6 i forordning (EØF) nr. 1612/68, idet den efterfølgende giver Kommissionen en begrundet underretning herom.«

5. EU-landenes overvejelser

Foreløbig har Tyskland og Østrig meldt klart ud, at de vil gøre brug af syvårige overgangsordninger. På den anden side har Danmark, Holland, Sverige og Irland erklæret, at de vil åbne deres arbejdsmarkeder for arbejdstagere fra de nye medlemslande fra den 1. maj 2004. Herimellem ligger flere lande, der har en række forbehold mod at åbne døren på fuldt gab for de nye medlemmer, og endelig er der en række lande, der endnu ikke har taget stilling til problemet.

Belgien påtænker at gøre brug af muligheden for at indføre den korte overgangsperiode på 2 år. Herefter er det meningen, at man vil tillade at lade arbejdstagere fra de nye medlemslande påtage sig arbejde på lige fod med arbejdstagere fra den resterende del af EU. Hvis det viser sig, at Østudvidelsen medfører en stærkt stigende tilgang af vandrørende arbejdstagere, vil

Belgien ikke afvise, at man vil fastholde sikkerhedsmekanismerne, som regelsættet giver mulighed for.

Spanien har ligeledes tilkendegivet at ville indføre en toårig overgangsordning, der kan tænkes forlænget i op til 7 år, hvis det skulle vise sig nødvendigt. På den anden side afvises det ikke, at der kan indføres en mere lempelig ordning.

Grækenland har stillet uhindret adgang for arbejdstagere fra nogle af de nye medlemslande i udsigt, men har f.eks. afvist Ungarns ønske om et sådan løfte. Der foreligger ikke nogen officiel erklæring fra Grækenland om, hvorvidt man vil indføre overgangsordninger.

Portugal har tilkendegivet, at man først vil tage stilling til, hvad man vil gøre, når det står helt klart, »hvilken stilling de geografisk set nærmeste EU-lande (Frankrig, Italien og Spanien) indtager.«³⁾

6. Den svenske rapport

Sverige er som nævnt et af de lande, der ligesom Danmark ikke vil benytte overgangsordninger. Alligevel har der lydt visse reservationer herfra. Den 15. januar 2003 blev en svensk rapport, der analyserer Østudvidelsen og de vandrørende arbejdstagere, offentliggjort. Den svenske rapport blev udarbejdet af en ekspertgruppe nedsat af den svenske regering. Den anbefalede, at borgere fra de nye lande ikke umiddelbart skal have adgang til det svenske arbejdsmarked, men at der skal gælde særlige overgangsordninger. Rapporten peger på, at »useriøse erhvervsdrivende« kan udbyde fiktive job mod betaling – job, som giver adgang til velfærdssystemet og sundhedssystemet på samme måde, »som man i de forløbne år har solgt grupperejser ind i det svenske asylsystem«, skriver rapporten. 10 timers arbejde kan give 5 års velfærd til jobsøgeren og hele hans familie, inkl. egne og ægtefællens forældre, hvis der ikke er en overgangsordning. Rapporten anbefaler følgende:

- Arbejds- og opholdstilladelse skal kunne gives for 1 år, hvis ansættelsen ikke er tidsbegrænset. Hvis ansættelsen er tidsbegrænset, skal tilladelsen kunne gives for den tid, ansættelsen varer. Der forlænges automatisk, hvis arbejdsgiveren er momsregistreret. Efter 5 år skal EU-reglerne gælde fuldt ud. Hvis en virksomhed er nystartet og man ikke kan bedømme dens seriøsitet, skal tilladelsen gives for endnu kortere tid, f.eks. 6 måneder.
- Der foreslås kontrol af arbejdstilbuddene. Det skal sikre mod useriøse virksomheder og misbrug. Det foreslås, at RSV Riksskatteverket (Told og Skat) bistår immigrationsmyndighederne med at bedømme, om det er en seriøs stilling. Man skal undersøge